

Op weg naar een Omgevingsvisie voor de gemeente Noardeast-Fryslân

Presentatie voor de gemeenteraad in
'It Petear' van 21 maart 2019

Marcella Jansen

Marjan Torensma

Ruthger Schoonderbeek

Programma

1. Het kader: de Omgevingswet

- doel en strekking wet
- de opgaven vanuit de wet / waar staan we nu?
- wijze van verdere implementatie

2. Traject visieontwikkeling

- wat is een Omgevingsvisie?
- onze aanpak: Ferkenning - Ferbining - Fisy
- toelichting Ferkenning

3. Dialoog met de mienskip: de Ferbining

- doelstellingen, strategie, aanpak
- hoe wilt u meedoen?

De Omgevingswet (Ruthger)

Omgevingswet

- Ingrijpende herziening wet- en regelgeving fysieke leefomgeving
- Verwachte inwerkingtreding (nu) 2021
- Maatschappelijke doelen van de wet:
 - Veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit (bereiken en behouden)
 - Fysieke leefomgeving doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen → vervullen maatschappelijke behoeften
- Dus ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke behoeften

Omgevingswet – hoe?

Uitgangspunten Omgevingswet:

- Minder regels en meer overzicht (integratie en bundeling van regelgeving)
- Meer ruimte voor initiatieven (andere relatie samenleving - overheid, andere werkwijzen en rol overheid)
- Lokaal maatwerk en vertrouwen

Nieuw / niet nieuw?

- Sluit aan op huidige trends in samenleving
- In ieder geval ingrijpend

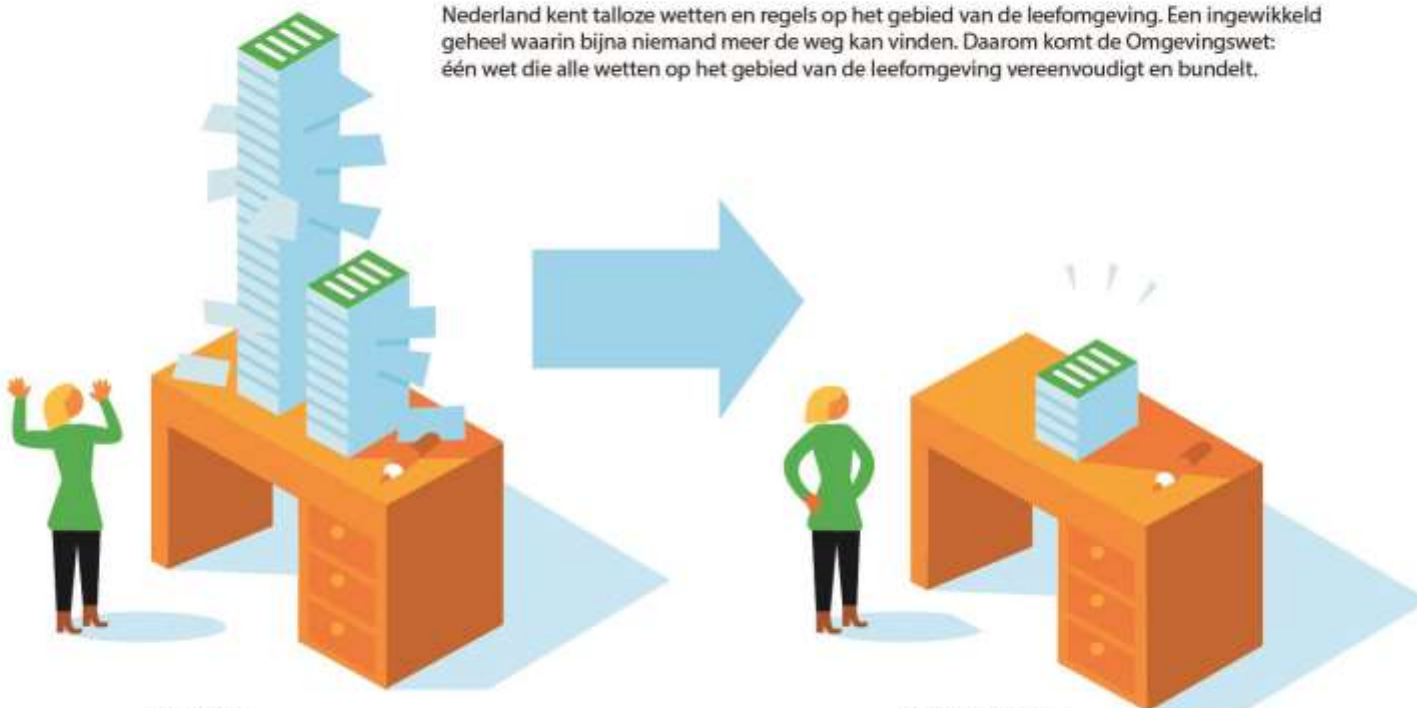
Minder regels en samenvoeging van regels

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Vereenvoudiging van het omgevingsrecht

Nederland kent talloze wetten en regels op het gebied van de leefomgeving. Een ingewikkeld geheel waarin bijna niemand meer de weg kan vinden. Daarom komt de Omgevingswet: één wet die alle wetten op het gebied van de leefomgeving vereenvoudigt en bundelt.

26 wetten
60 AMvB's
75 ministeriële regelingen

1 Omgevingswet
4 AMvB's
1 Omgevingsregeling

April 2017

Verbeterpunten Omgevingswet?

HET NIEUWE OMGEVINGSSTELSEL

De 4 verbeteringen

Minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en vertrouwen als uitgangspunt. Dat is waar de Omgevingswet voor staat. Het doel van een initiatief in de fysieke leefomgeving moet centraal staan in plaats van de vraag: 'mag het wel?'.

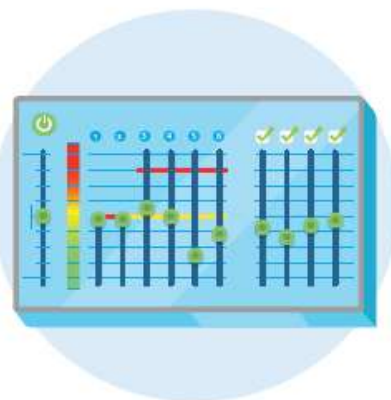
1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Opgaven – verschillende sporen

1. Omgevingsvisie

2. Omgevingsplan (bestemmingsplannen vervangen door Omgevingsplan + brede herziening regelgeving voor de leefomgeving + afweging/integratie “bruidsschat” Rijk)

3. Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

4. Werkwijzen en rollen herzien

- ambtelijk (werkwijzen, rollen, houding en gedrag)
- afstemmen met diverse organisatietrajecten
- bestuurlijke afstemming (invulling rollen)

5. Werkprocessen aanpassen

Implementatie – stand van zaken

Bovenlokaal

1. Voorwerk provinciale schaal: De Friese Aanpak / Omgevingslabs
2. Op diverse plekken in provincie specifieke thema's aan zogenaamde “tafels” besproken
3. Heeft “bouwstenen” opgeleverd die lokaal gebruikt kunnen worden

Implementatie – stand van zaken

Lokaal

1. Opgaven goed in beeld, bewustwording impact wet, op onderdelen gestart met werkzaamheden, startbudgetten beschikbaar)

2. Financieel: startbudgetten beschikbaar gesteld, financieel verloop monitoren, zal aanvullende budgetten vragen

3. Programma Implementatie Omgevingswet wordt ingericht; gericht op realisering inhoudelijke opgaven + tot stand brengen verbinding / input leveren / meedenken in andere trajecten m.b.t. organisatieontwikkeling (programmamanager Ruthger Schoonderbeek)

Stand van zaken lokaal

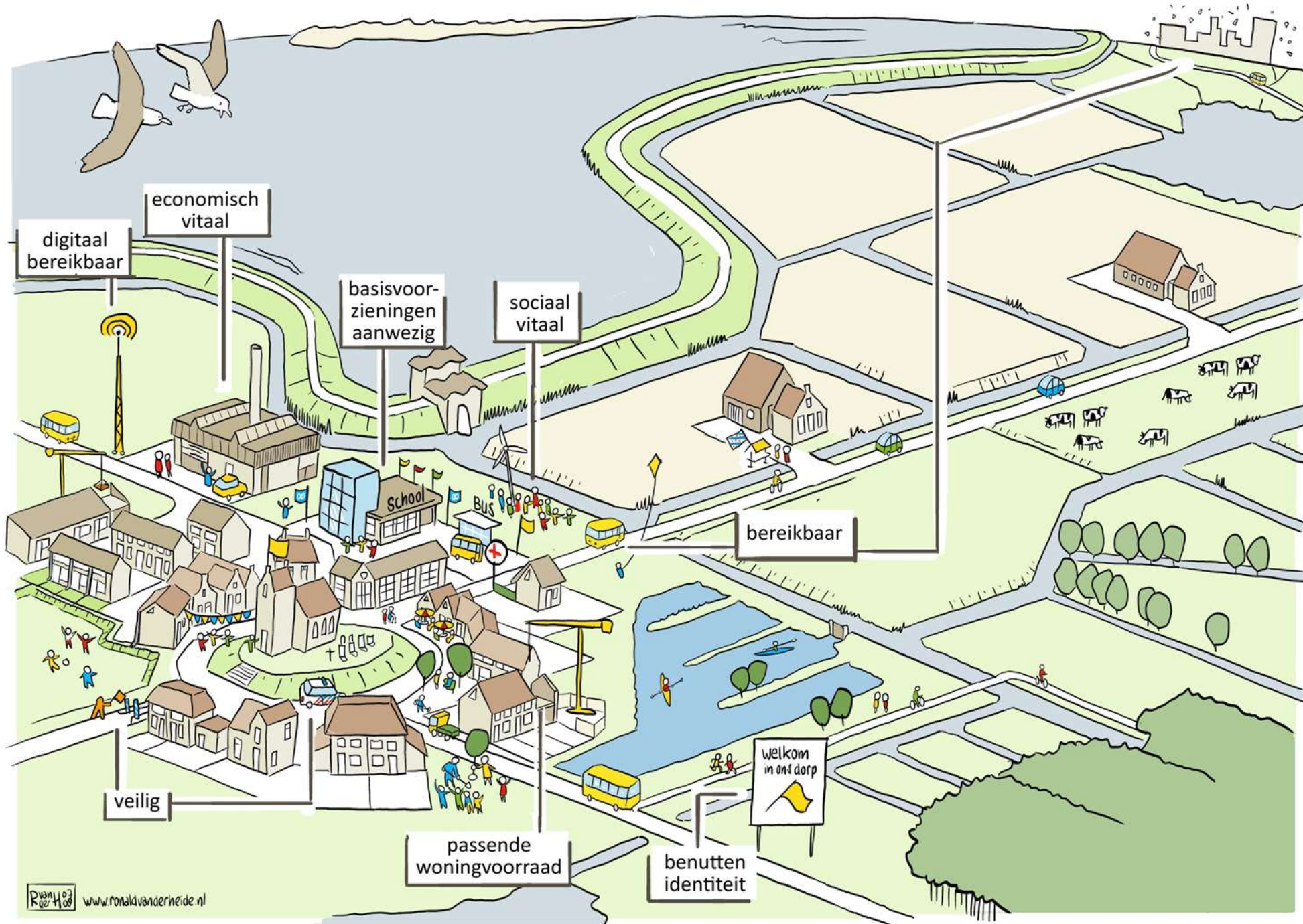
1. Omgevingsvisie: traject gestart in 2018 → Ferkenning
2. Omgevingsplan + regelgeving: inventarisatiewerk + analyse is gestart, Omgevingsplan kan nog niet (Omgevingsvisie is basis)
3. Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO): moet nog starten, aanpak in SSC-verband
4. Werkwijzen en rollen
 - afstemmen diverse organisatietrajecten: voorwerk gestart
 - bestuurlijke afstemming (m.b.t. rolinvulling): moet nog starten
5. Werkprocessen: volgt t.z.t. op voorgaande sporen

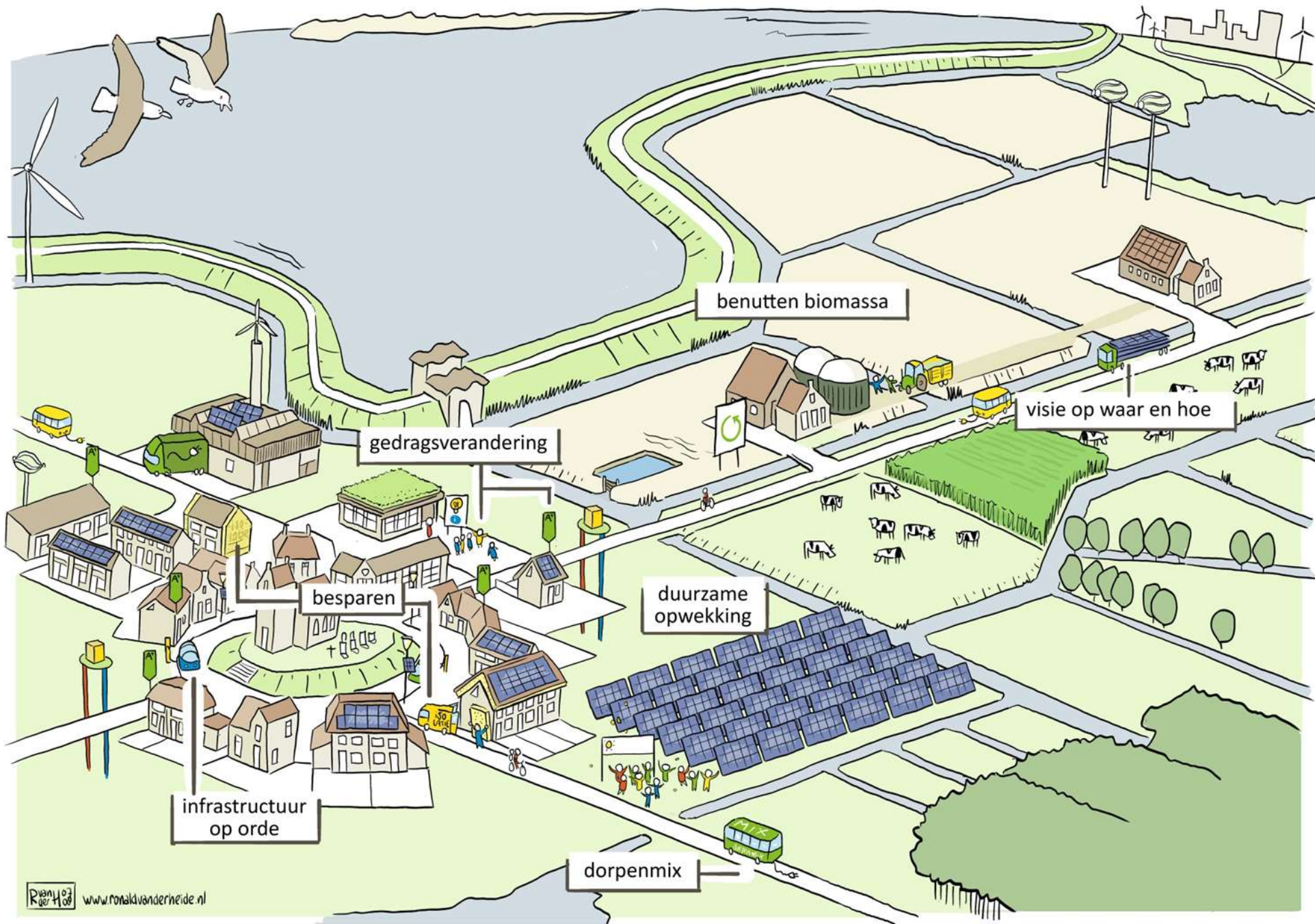
Traject visieontwikkeling (Marcella)

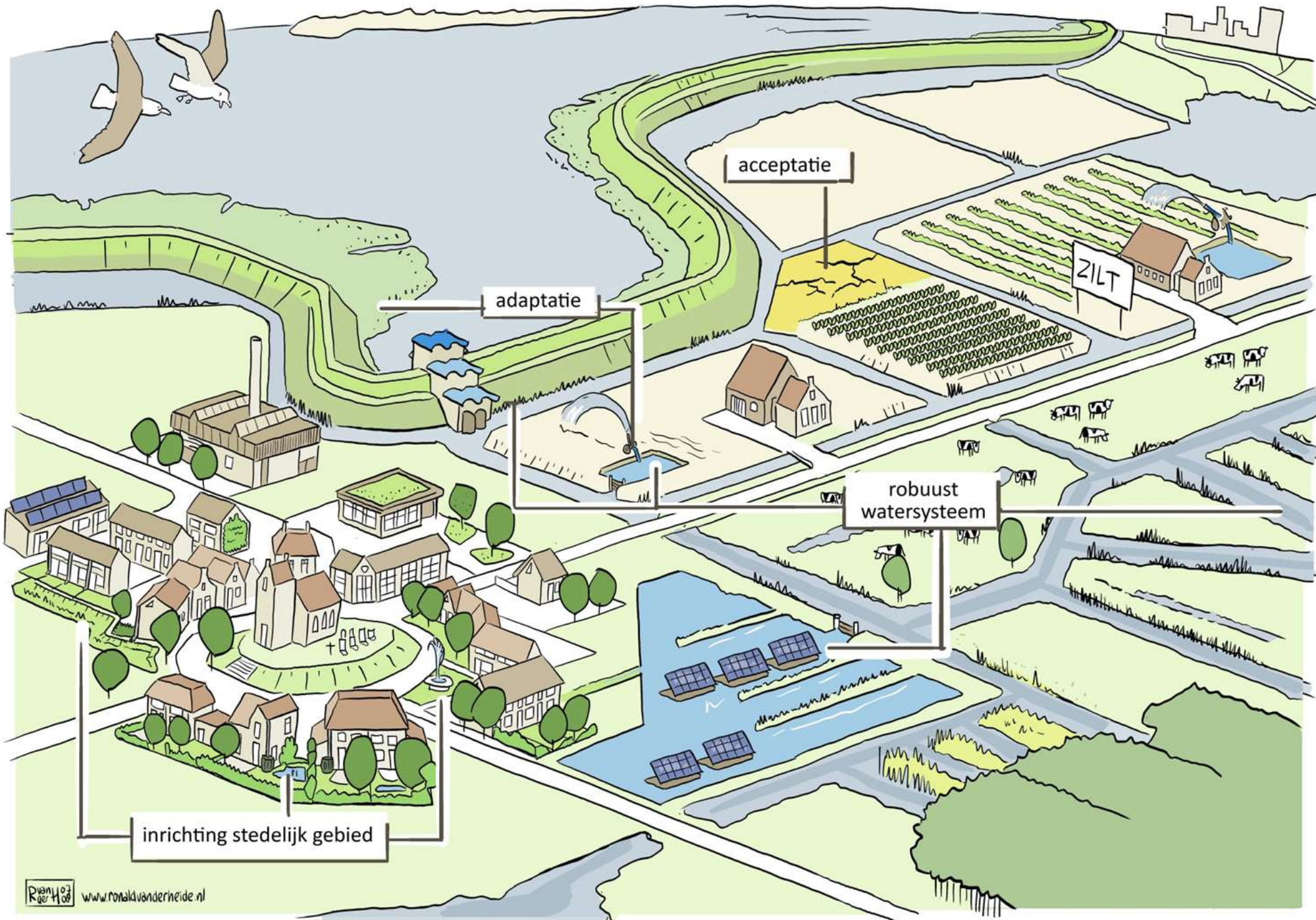
Wat is een omgevingsvisie?

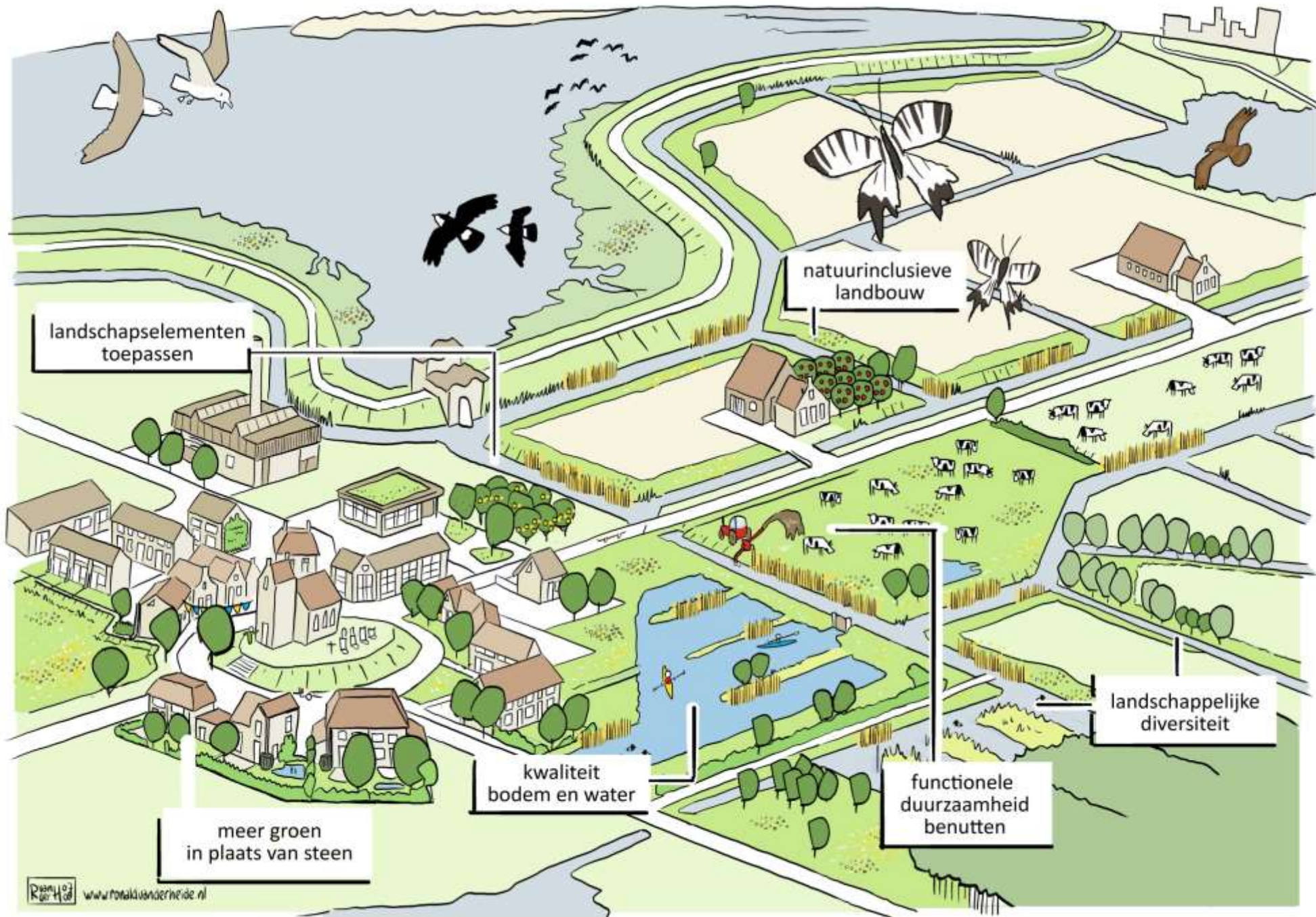
- Strategische visie: waar willen we heen met onze gemeente, wat zijn de opgaven voor de komende periode, hoe willen we daarmee omgaan?
- Lange termijn: tijdshorizon 2030
- Omvat hele grondgebied van de gemeente en richt zich op de “fysieke leefomgeving” (inrichting en gebruik van de ruimte)
- Is integraal (omvat alle belangrijke aspecten: wonen, economie, milieu, energie, landbouw, voorzieningen, verkeer en vervoer, cultureel erfgoed, etc. etc.)
- Een visie geeft ontwikkelingsrichtingen aan en bevat dus keuzes
- Basis voor latere opstelling Omgevingsplan

Ronald van der Heide
www.ronaldvanderheide.nl

Visieontwikkeling proces

Projectgroep van 25 beleidsambtenaren
Eerste stap op weg naar de Omgevingsvisie
Weergave van belangrijke ontwikkelingen en opgaven (o.b.v. bestaande documenten, kennis en kunde organisatie en eerdere gesprekken met samenleving)

Ferkenning - afgerond

Tweeledige functie:

1. Een eerste basisdocument in het visieproces op basis van bestaande documenten
2. Informatiebron voor gemeenteraden voormalige drie gemeenten, met oog op de (recente) raadsverkiezingen (waar staan we nu)

Tot opdracht behoorde ook:

Opstellen Plan van aanpak voor de dialoog (toelichting volgt hierna)

Ferkenning – waarden

Fitaal en Sûn

Ûndernimmend

Duorsum

Oantreklik

Mei-inoar

De Ferbining (Marjan)

Inhoud

- Inleiding
- Doelstellingen
- Strategie / aanpak
- Hoe wilt u meedoen?

Inleiding

- Met stakeholders lijnen uitzetten voor komende tien jaar
- Willen én moeten richting bepalen voor zaken rond fysieke ruimte want 2021 = Omgevingswet / omgevingsvisie
- Bijzonder tijdperk: technologie, klimaat en demografische veranderingen
- Samen knelpunten/kansen in kaart brengen
- Investeren in verdieping en nieuwe inzichten
- Input vertalen naar 'Fisy'

-

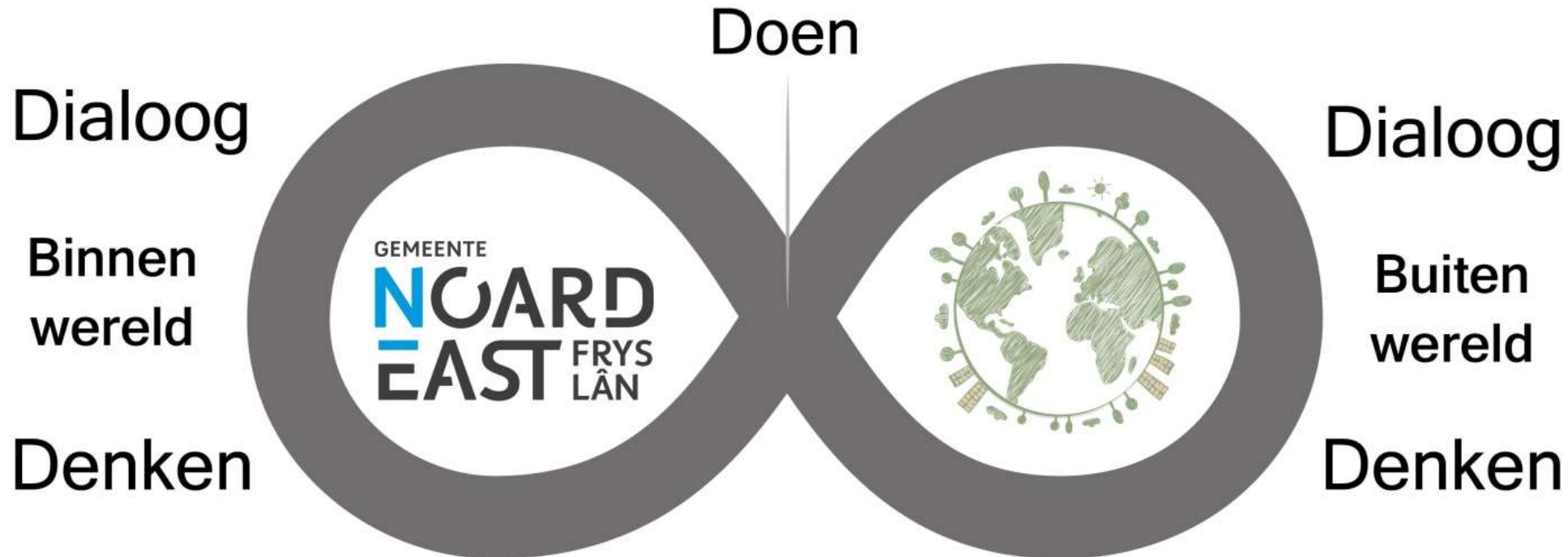

Ferkenning
Opmaat naar
omgevingsvisie

Ferbining
Door dialoog met Mienskip

Fisy
Omgevingsvisie

V^ortdurend in dialoog

Doelstellingen communicatie

- Duidelijkheid over waarom we dialogen starten
- Deelname motiveren, dús aansluiten bij stakeholders
- Het dialogentraject is breed bekend en herkenbaar

Aanpak Communicatie

Middelenmix met focus op:

- Dialoog centraal; vragen stellen, informatie ophalen/verwerken en terugkoppelen
- Beeldmateriaal voor duidelijkheid en inspiratie
- Korte filmpjes/animatie voor impressie en delen voortgang (ook voor raad, bestuur en medewerkers)
- Social media (uitnodigingen, beelden en filmpjes delen in postcodegebied)
- Gemeentepagina huis-aan-huiskrant

Uitgangspunten communicatie

Verwachtingen:

- Het dorp vult de agenda voor de dialoog aan met hun prioriteiten
- Goede voorbereiding gespreksdeelnemers (filmpje en informatie delen op voorhand en direct aanspreekpunt)
- Inzichtelijk maken wat er met de opbrengst van de dialogen wordt gedaan en hoe dat wordt teruggekoppeld
- **Ontmoeten:** vertrouwen kan groeien door ontmoeting. Met de start van de nieuwe gemeente is het waardevol hierin te investeren. Bovendien kunnen inwoners en ambtenaren elkaar leren kennen en elkaar versterken.

- **Gelijke positie:** We zorgen zoveel mogelijk voor eenzelfde informatieniveau door goede voorbereiding gesprekspartners
- **Gemak:** we denken vanuit de ontvanger en zorgen voor zo weinig mogelijk hobbels
- **Synchroniteit:** juiste moment / juiste plek en starten vanuit de agenda van onze stakeholders
- **Aantrekkelijkheid:** professionele uitstraling, herkenbaar zijn en welkom heten.

Informatie uit samenleving

Er wordt op vier manieren informatie verzameld in de samenleving, namelijk via:

- Enquête met hooguit 5 vragen (hoofdlijnen)
- Impressie beeld jongeren (toekomst van Noardeast-Fryslân op een creatieve manier uiten: tekenen, maquette, video, gedicht...)
- Dialogen in dorpen en wijken in ingerichte aanhanger
- Themabijeenkomsten met (ervarings)deskundigen

Dialogen in dorpen en wijken

- #Oanheakker = duurzame aanhanger (met zonnepanelen)
- voor gesprekken op locatie met 8 personen
- audiovisuele ondersteuning
- koffie/thee

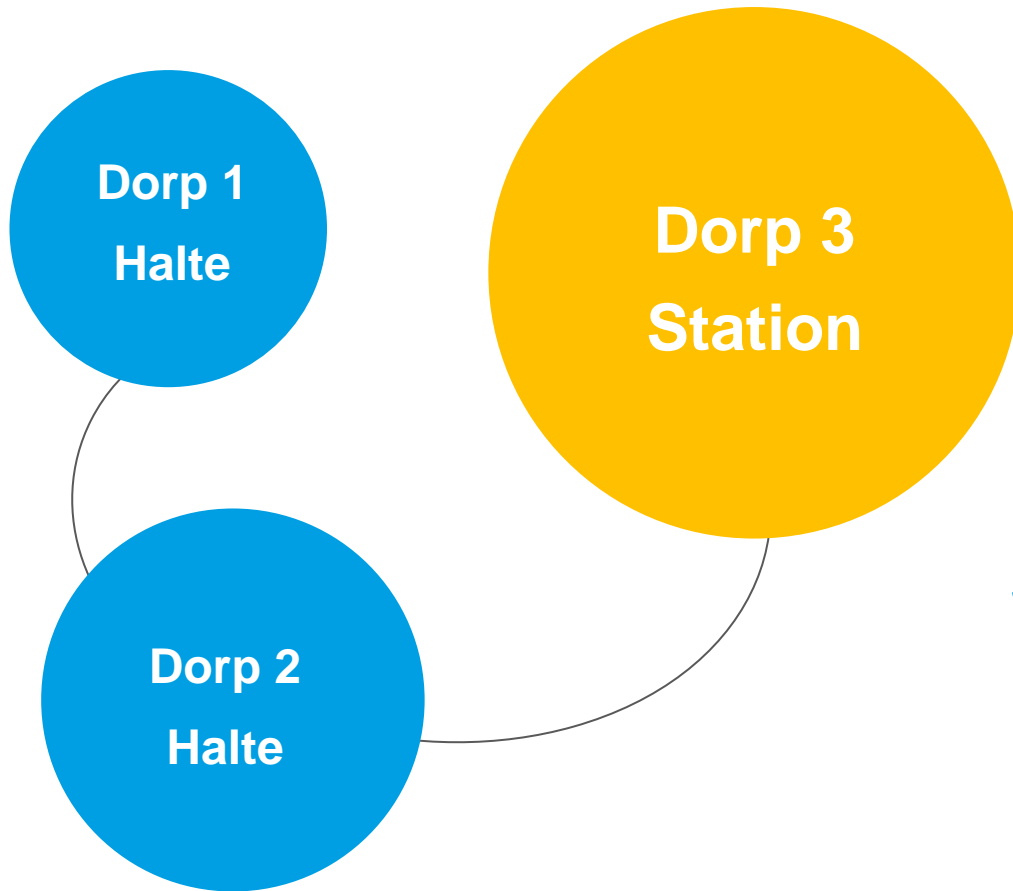
referentiebeeld

Impressie #Oanheakker

- Eenvoudige gesprekstechniek met buizen/fiches voor prioriteiten leefbaarheid
- Dorp draagt zes mensen voor die het dorp op een goede manier weerspiegelt (jong/oud, man/vrouw, actief/minder actief en met verschillende opleidingsniveaus)
- Deze gespreksdeelnemers hebben op voorhand informatie en een filmpje ontvangen die uitleg geven over situatie en vraagstukken
- Dorp brengt agendapunten in voor een gezamenlijke agenda
- Zowel vrije inloop als verdiepend gesprek

Halte = inloop
Station = inloop + kerngesprek

X 20 = 60 plaatsen

In de praktijk

- Twee medewerkers per gesprek:
beleidsmedewerker + dorpencoördinator,
communicatieadviseur of bedrijvencontactfunctionaris
- Gespreksformat voor verwerking van opmerkingen op locatie en
goede terugkoppeling
- Verwerken alle input in 'Fisy' als redactieteam

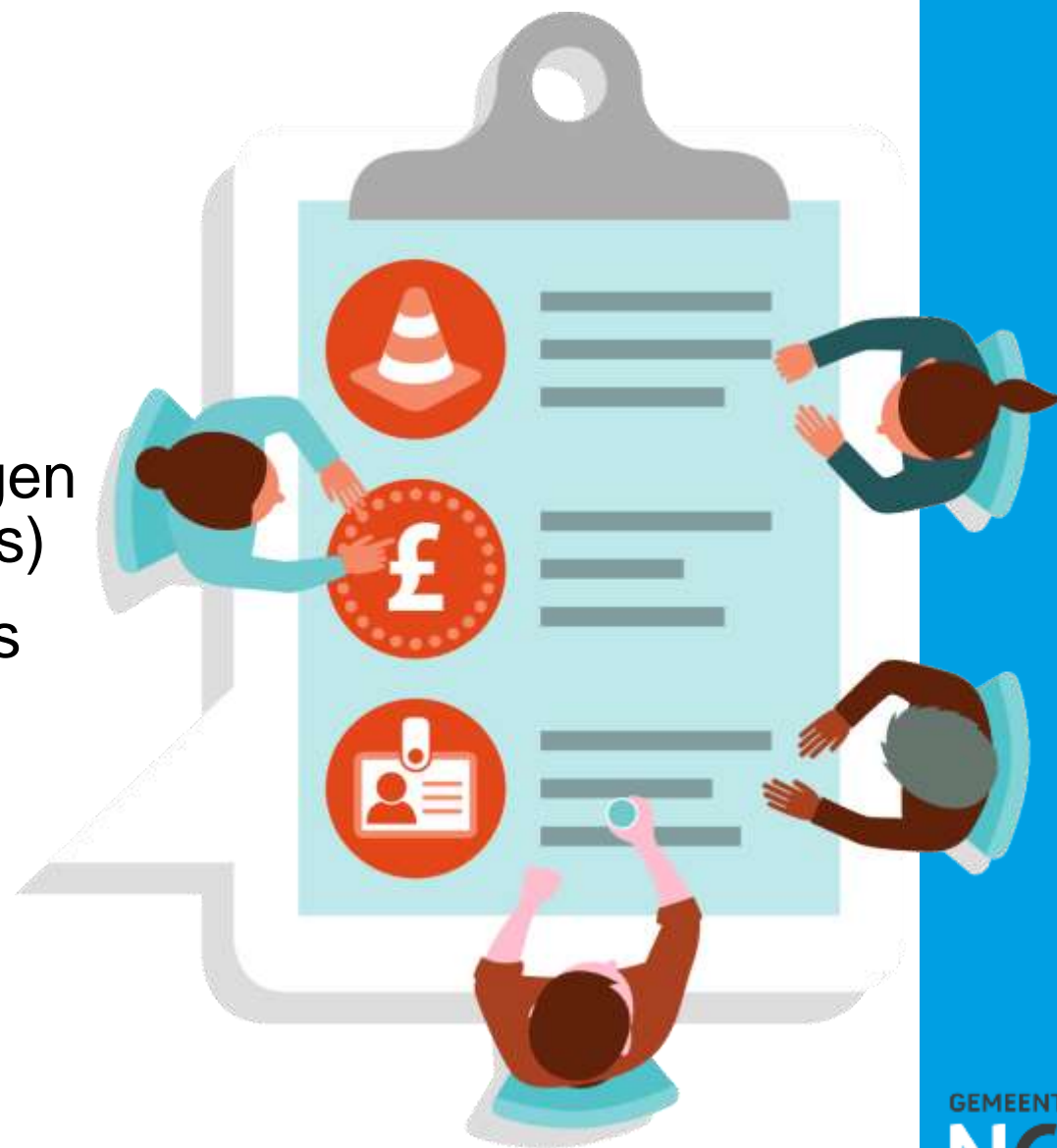
Vorbereiding / planning

- Beleidsmedewerkers: training gesprekstechnieken (luisteren/registreren, doeltreffende vragen stellen, voorzitten, structuur aanbrengen, terugkoppelen...)
- Streven naar start eind april 2019

Themabijeenkomsten

In dorpshuizen integraal themagericht verdiepen met:

- vakspecialisten van binnen en buiten de organisatie en ervaringsdeskundigen (waaronder inwoners en ondernemers)
- uit dialogentoeer geschikte deelnemers /ambassadeurs vragen om deel te nemen aan themabijeenkomsten
- raadsleden en collegeleden doen op gepaste wijze mee

Thema's

Opzet verschillende bijeenkomsten:

- Fitaal en sûn
- Undernimmend
- Oantreklik
- Duorsum
- Integratielab
- Deelonderwerpen per thema behandelen aan verschillende 'tafels'
- Vraagstukken technologie, klimaat, demografie en 'Mei-inoar werken' lopen dwars door themabijeenkomsten heen

Hoe wilt u meedoen aan themabijeenkomsten?

Stemmen via Mentimeter:

- Niet aanwezig, wel geïnformeerd
- Aanwezig en luisteren
- Aanwezig, luisteren en vragen stellen

Ga naar www.menti.com Code = 215358

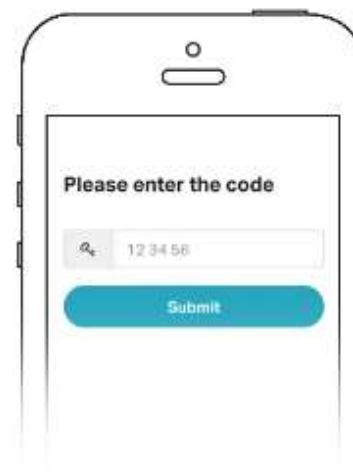
1

Grab your phone

www.menti.com

2

Go to www.menti.com

3

Enter the code 21 53 58 and vote!

U kunt stemmen...

Bedankt voor uw
aandacht en bijdrage!